

OBAVEŠTENJE ZA MEDIJE

Nagrada Evropske unije za kulturno nasleđe/Nagrada Evropa Nostre 2018. Paviljon Kneza Miloša, Srbija

Brisel/ Hag 15.maj 2018- Dobitnici Nagrade Evropske unije za kulturno nasleđe / Nagrade Evropa Nostre za 2018. godinu, najuglednije evropske nagrade u ovoj oblasti, objavljeni su danas od strane Evropske komisije i Evropa Nostre, vodeće evropske mreže koja se bavi kulturnim nasleđem. 29 laureata iz 17 zemalja dobilo je priznanja za impresivna dostignuća u očuvanju nasleđa, istraživanju nasleđa, posvećenju aktivističkoj službi, kao i obrazovanju, obučavanju i podizanju svesti u oblasti nasleđa. **Među ovogodišnjim dobitnicima našao se projekat obnove Paviljona Kneza Miloša u Bukovičkoj Banji, Arandjelovac.** Kao doprinos Evropskoj godini kulturne baštine, ovogodišnje nagrade stavljaju poseban naglasak na evropske vrednosti odabranih dostignuća u polju nasleđa. Dobitnici će biti počastvovani učešćem na svečanoj dodeli nagrada 22. juna u Berlinu na prvom Evropskom samitu kulturnog nasleđa.

Građani širom Evrope i ostatka sveta imaju mogućnost da [glasaju putem interneta](#) za Nagradu publike i na taj način obezbede podršku projektima kako iz svoje zemlje tako i iz drugih evropskih zemalja.

“Od srca čestitam ovogodišnjim “šampionima nasleđa” koji su dobitnici nagrada Evropske unije u polju kulturnog nasleđa/ Nagrade Evropa Nostre. Zaista smo impresionirani izvanrednim veštinama, kreativnošću i posvećenošću profesionalaca koji se bave kulturnim nasleđem, kao i velikodušnošću velikog broja volontera i pristalica iz cele Evrope. Oni zaslužuju svaku pohvalu i dalju podršku. Dobitnici ove nagrade su dokaz da je naše kulturno nasleđe daleko više od sećanja na našu prošlost; ono je ključno za razumevanje sadašnjeg vremena i resursa koji se tiču naše budućnosti. Iz tog razloga moramo iskoristiti Evropsku godinu kulturne baštine da prepoznamo vrednost naše zajedničke kulturne baštine- za budućnost Evrope!” izjavio je **Plácido Domingo**, renomirani operski pevač i predsednik Evropa Nostre

“Kulturno nasleđe je, u svim svojim različitim oblicima, jedno od najdragocenijih bogatstava Evrope. Ono gradi mostove između ljudi i zajednica, kao i između prošlosti i budućnosti. Kulturno nasleđe je centralno za identitet Evropljana i takođe ima vitalnu ulogu u pokretanju socijalnog i ekonomskog razvoja. Čestitam dobitnicima Nagrade Evropske unije za kulturno nasleđe/Nagrade Evropa Nostre, kao i njihovim timovima za izuzetan i inovativan rad. Zahvaljujući njihovom talentu i posvećenosti, brojna bogatstva evropskog kulturnog nasleđa su očuvana i revitalizovana. I što je još važnije, njihov rad omogućava ljudima iz različitih polja da otkriju, istraže, kao i da se angažuju u vezi sa našim bogatim kulturnim nasleđem što je u potpunosti u duhu Evropske godine kulturnog nasleđa koju slavimo 2018. godine” - izjavio je **Tibor Navračić**, Evropski komesar za obrazovanje, kulturu, omladinu i sport.

Nezavisni stručnjaci pregledali su ukupno 160 prijava koje su podnele organizacije i pojedinci iz 31 zemlje širom Evrope i izabrali pobednike.

Dobitnici nagrada će biti proglašeni na [svečanoj dodeli nagrada Evropskog kulturnog nasleđa](#), zajedno sa evropskim komesarom Tiborom Navračićem i maestrom Plácido Domingom 22. juna u Berlinskom kongresnom centru. Tokom ceremonije u Berlinu, među ovogodišnjim pobedničkim projektima biće proglašene i sedam *Grand prix* nagrada, uz koje se dodeljuje novčana nagrada u iznosu od 10,000.00 eura, kao i Nagrada publike, za koju će građani širom Evrope glasati u narednom periodu.

Svečana dodela Nagrada Evropskog nasleđa biće počastvovana učešćem **Dr Franka Valter Štajnmajera**, predsednika Federalne republike Nemačke u svojstvu pokrovitelja Evropske godine kulturne baštine u Nemačkoj. Na ceremoniji će prisustvovati preko 1.000 ljudi, od visokih zvaničnika iz institucija Evropske unije i država članica do predstavnika vodećih organizacija koje se bave kulturnim nasleđem iz cele Evrope.

Dobitnici će predstaviti svoja dostignuća na *Sajmu izvrsnosti* 21. juna na Alijanz Forumu. Takođe će doprineti raznim drugim događajima u okviru [Evropskog samita kulturnog nasleđa](#) poput događaja “Deljenje vrednosti” od 18. do 24. juna u Berlinu. U saradnji sa Evropa Nostrom, Nemačkim komitetom za kulturnu baštinu i Fondacijom Pruskog kulturnog nasleđa, Samit ima za cilj promovisanje ambicioznog evropskog programa i akcionog plana kulturne baštine kao trajnog ishoda Evropske godine kulturne baštine.

KONTAKTI

Evropa Nostra

Joana Pinheiro, jp@europanostr.org
T. +31 70 302 40 55; M. +31 6 34 36 59 85

Evropska Komisija

Nathalie Vandystadt
nathalie.vandystadt@ec.europa.eu, T. +32 2 2967083

Evropa Nostra Srbija

Tijana Zebić
tijana@europanostraserbia.org, T. +381 64 1241469

Paviljon Kneza Miloša u Bukovičkoj Banji

Slobodan Prodanović, prodanovic@bukovickabanja.co.rs

SAZNAJTE VIŠE:

O svakom od nagrađenih projekata:

[informacije i komentari žirija](#),
[fotografije u visokoj rezoluciji](#), [video materijal](#)

[Audio\(visual\) Statements](#)
[Creative Europe website](#)

<http://europanostraserbia.org/en>

www.bukovickabanja.co.rs

Pobednici 2018

Kategorija Konzervacija

Rotonda Svetog Venceslava, Prag, REPUBLIKA ČEŠKA
Misionarska kuća Poul Egede, Limanag, Grinland, DANSKA
Sanatorijum Doktora Barnera, Braunlage/Harc, NEMAČKA
Vinzberger: Kraljevski vinograd u Postamu-Sansusi, NEMAČKA
Vizantijska crkva Svete Nedelje, Naksos, GRČKA
Collaborative Conservation of the Basilica at St. Catherine's Monastery, Sinai, EGIPAT-GRČKA-ITALIJA
Botanička bašta nacionalne palate Keluš, Sintra, PORTUGAL
Paviljon Kneza Miloša u Bukovičkoj Banji, Arandjelovac, SRBIJA
Tvrđava Bač, Bač, SRBIJA
Fasada San Idefonso koledža, Alaka De Enares, ŠPANIJA
Sorolini crteži Španije, Valensija, ŠPANIJA

Kategorija Istraživanje

EPICO, Evropski protokol o preventivnoj zaštiti, koordinisano u Versaju, FRANCUSKA
Tekstil iz Gruzije, Tbilisi, GRUZIJA
CultLab3D: Automatizovana tehnologija skeniranja za 3D digitalizaciju, Darmštad, NEMAČKA
Istraživanje i katalogizacija Državne umetničke kolekcije, Beograd, SRBIJA

Kategorija Posvećenost

Čuda bugarske kampanje, BUGARSKA
Gdin. Stefan Bern, FRANCUSKA
Udruženje međunarodnih privatnih odbora za očuvanje Venecije, ITALIJA
Udruženje Hendrik de Kejser, HOLANDIJA
Gđa. Tone Sinding Seinsvik, NORVEŠKA
Vlasnici bunara Argual i Tazakorte, Kanarska ostrva, ŠPANIJA

Kategorija Edukacija, trening i povećanje svesti

Lef Postino: Belgija i Italija povezane pismima, BELGIJA
Kulturni skok: Obrazovni program, FINSKA
Nacionalni institut kulturnog nasleđa: Program edukacije i obuke za konzervatore, FRANCUSKA
Sinjska Alka, HRVATSKA
Kampanja uzdizanje od uništenja, koordinisana u Rimu, ITALIJA
Otvoreni spomenici, ITALIJA
GeoKraft: Projekat Minecraft nasleđe GeoFort, HOLANDIJA,
Plečnikova kuća, SLOVENIJA

Nagrada Evropa Nostre dodeljena je i zapaženom projektu evropske države koja ne učestvuje u programu Kreativna Evropa Evropske Unije.

Kategorija Konzervacija

Grčka škola, Zograafion, Istanbul, TURSKA

Paviljon Knjaza Miloša u Bukovičkoj Banji, Arandjelovac

Izgrađen 1907. godine, Paviljon Knjaza Miloša postavljen je na mesto jednog od najstarijih izvora mineralne vode u Srbiji, gde je bila prva fabrika za flaširanje vode u novoosnovanoj državi. Nekoliko zgrada u Bukovičkom banjskom parku, u kome se nalazi Paviljon, pretrpele su posledice zanemarivanja u proteklom veku. U maju 2014. poplave su uništile većinu zgrada u parku. Ministarstvo kulture je nakon toga postavilo Paviljon na spisak važnih zgrada koje treba obnoviti. Obnova paviljona trajala je samo devet meseci i postignuta je zahvaljujući saradnji sa Kraljevinom Norveškom, koja je kroz norveško Ministarstvo spoljnih poslova finansirala polovinu projekta. Drugu polovinu finansirala je kompanija "Knjaz Miloš" proizvođač mineralne vode, Opština Arandjelovac, kao i Specijalna bolnica za rehabilitaciju "Bukovička banja" Arandjelovac, koja je rukovodila projektom.

"Ovaj projekat predstavlja dobru obnovu spomenika kulture, koji je zadržao svoju prvobitnu upotrebu nakon prirodne katastrofe. Rezultat je postignut skromnim budžetom, što predstavlja dobar primer za druge banjske centre širom Evrope", rekao je žiri.

Bukovička banja u Arandjelovcu bila je omiljena destinacija Knjaza Miloša Obrenovića, koji je do 1860. bio Knez Srbije. Banja se nalazi u jednom od najstarijih i najlepših očuvanih gradova-banja u Srbiji. Danas je to važan centar za velnes i rehabilitaciju.

Paviljon je bio sastavljen iz tri dela; izvor mineralne vode bio je u centru, na severnom krilu objekta bila je flaširna, dok je južno krilo sa kolonadom služilo kao poslastičarnica. Paviljon je bio prva fabrika za flaširanje u Srbiji i donela je prosperitet gradu Arandjelovcu. U prvobitnoj fabrici sve je rađeno ručno uključujući pranje i flaširanje boca, a nakon toga je flaširana mineralna voda distribuirana širom zemlje.

"Banjski koncept arhitekture je relevantan u velikom delu Evrope, a secesija je bila tipičan stil za ovakve objekte", naglasio je žiri.

Sredinom 1960-ih Paviljon Knjaz Miloš je pretvoren u umetničku galeriju, a danas na južnom krilu još uvek ima galeriju, kao i mali muzej o Bukovičkoj banji. Centralni deo Paviljona i dalje nudi posetiocima mineralnu vodu koja sada dolazi iz svih okolnih izvora.

Obnova je uključivala obezbeđivanje građevinskih elemenata zgrade kao i postavljanje osnovnih zaštitnih elemenata od kiše i podzemnih voda. Velika pažnja posvećena je obnavljanju gipsane fasade zgrade, prozora, roletni i glavnih vrata. Drveni elementi i dekoracija enterijera takođe su očišćeni i vraćeni, a korišćenjem starih fotografija i razglednicase osigurala autentičnost. Žiri je primetio i "obraćanje pažnje na detalje u obnovi ove važne lokacije, gde je kao primer naveden detalj obnove slavina".

Paviljon je ponovo otvoren u junu 2016. godine. "Projekat je pozitivno uticao na lokalnu zajednicu i opštinu da nastavi sa očuvanjem banjskog parka u celini u bliskoj budućnosti", rekao je žiri.

Dodatne informacije

Nagrada za nasleđe Evropske unije i Evropa Nostre

[Nagrada Evropske unije i Evropa Nostre za nasleđe](#) započeta je od strane Evropske komisije 2002. godine i od tada implementirana od strane Evropa Nostre. Nagrada proslavlja i promovise najbolje prakse povezane sa konzervacijom, istraživanjem, upravljanjem, volonterizmom, edukacijom i komunikacijom u oblasti nasleđa. Na ovaj način, nagrada doprinosi većoj javnoj prepoznatljivosti kulturnog nasleđa kao strateškog resursa za Evropsku ekonomiju i društvo. Nagrada je podržana od strane Evropske unije kroz program Kreativna Evropa.

Tokom poslednjih 16 godina, organizacije i pojedinci iz **39 zemalja** aplicirali su za nagradu sa ukupno **2,883 aplikacija**. Od 2002., nezavisni stručni žiri izabrao je **485 nagrađena projekta** iz **34 države**. Španija je prva na listi sa 64 nagrade, Velika Britanija je na drugom mestu sa 60, a Italija treća sa 41 nagradom. Ukupno je dodeljeno **88 Grand Prix** nagrada od €10,000 za najizvrsnije od svih nagrađenih inicijativa u oblasti nasleđa.

Nagrada Evropske unije i Evropa Nostre za nasleđe ojačala je kapacitete sektora nasleđa u Evropi isticanjem najboljih praksi, podsticanjem međugranične razmene znanja i povezivanjem i umrežavanjem različitih aktera. Donela je i podsticaje pobeđnicima, kroz veću međunarodnu pažnju i promociju, olakšano finansiranje i povećan broj posetilaca. Uz to, povećala je svest o zajedničkom nasleđu u javnosti i istakla njegov evropski karakter. Nagrada je iz tih razloga jedan od ključnih mehanizama za promociju evropskog nasleđa.

Evropa Nostra

[Evropa Nostra](#) je pan-evropska mreža organizacija civilnog društva aktivnih u oblasti nasleđa, podržana od strane mnogih javnih institucija, privatnih kompanija i pojedinaca. Evropa Nostra pokriva 40 zemalja Evrope, i predstavlja glas civilnog društva u oblasti očuvanja i promocije Evropskog kulturnog i prirodnog nasleđa. Osnovana 1963, danas je prepoznata kao najreprezentativnija mreža u oblasti nasleđa u Evropi. Predsednik Evropa Nostre je **Plasido Domingo**, svetski poznati operni pevač i dirigent. Evropa Nostra vodi kampanje za očuvanje ugroženih spomenika, mesta i pejzaža širom Evrope, posebno kroz program "7 najugroženijih". Uz to, proslavlja izvrsnost u oblasti nasleđa kroz Nagradu za nasleđe Evropske unije i Evropa Nostre. Organizacija daje iaktivan doprinos u fomulisanju i implementaciji evropskih strategija i politika vezanih za nasleđe, kroz strukturni dijalog za evropskim institucijama i koordinaciju Evropske alijanse za nasleđe 3.3. Evropa Nostra je jedan od glavnih aktera i partnera [Evropske godine kulturne baštine 2018](#).

Kreativna Evropa

[Kreativna Evropa](#) je novi program Evropske unije za podršku sektorima kulture i kreativnosti, koji omogućava da se poveća doprinos zaposlenju i ekonomskom rastu. Budžetom od 1.46 billiona eura za period 2014-2020, program podržava organizacije koje deluju u polju nasleđe, izvođačkih umetnosti, vizuelnih umetnosti, multimedije, izdavaštva, filma, muzičke i TV industrije, video igara, i doprinosi delovanju desetina hiljada umetnika i radnika u kulturi. Finansiranje omogućava saradnju širom Evrope, dolaženje do nove publike i razvoj veština potrebnih za digitalno doba.